

הרואה פרק תשיעי ברכות

עין משפט
נר מצוה

גה א (מיו) פ"י מהל'
ברכות סמג עשין
(כו) עוש"ע א"ח סימן
רנ"ב סעיף ג'
גו ב ד מ"י" שם הלכה ד'
(סמג) שם עוש"ע
א"ח ס"י רנ"ב סעיף ד'
גו ד ד מ"י" שם הלכה
[כז] כה סמג שם
עוש"ע א"ח סימן רל
סעיף א'
גה ו מ"י" שם הלכה כ'
עוש"ע שם סעיף ג'
גה ז מ"י" שם הל' כה
עוש"ע שם סעיף ד'
ס ה עוש"ע י"ד סימן
שלו סעיף א' :

של יס ומתחלתו ולד היה אלא שגנרף משל לאדם שסמך את חצירו
והחזיר לו ר"ח לאחוריו: וזו מהני. תפלה לזכר אפילו בתוך ארבעים
יום והלא הדבר תלוי בהזדעזע תפלה: הכי גרסינן משכחת לה
דמהניא כגון שהוריעו שניהם צבת אחת: כל היכי דדרשת ליה
להאי קרא - מדריש לחדא משמעות:
מסיפיה לרישיה מדריש - מי שכוון
לבו בטוח ב"י" משמועה רעה לא
יירא: בדברי תורה כתיב - אשרי
אדם מפחד תמיד שמה תשתכח
ממנו שמתוך כך הוא מחזיר לשנותם
תמיד: תנו רבנן - בן עזאי אמר
דאמר שתיס בכניסתו ושתיס
ביציאתו: לית לן בה - יזהר בעלמו
שלא יפגע או אם פגע כבר אל יכנס
במקום סכנה: בי בני - בית המרחץ:
מתותיה - חפירה שהמים נופלים
לתוכה וצני אדם רוחלים על צני
תקרה שעל גבה: בחד אצריה -
בזרועו החזק אחד או שנים וזה
בזה החזיקו עד מלה ואחד: היינו
דברי אהא - דבני אדווי שהולחתי
לשלו: שאין דרכן של בני אדם
וכו' - כלומר לא היה להם לעסוק
ברפואות אלא לבקש רחמים:
התכבדו

מכלל דבי קנה וחזר וקנה דברי הכל אין
צריך לברך וא"ד אמר רב הונא לא שנו
אלא שלא קנה וחזר וקנה אבל קנה וחזר
וקנה אין צריך לברך ור' יוחנן אמר "אפילו
קנה וחזר וקנה צריך לברך מכלל דבי יש
לו וקנה דברי הכל צריך לברך מתיבי בנה
בית חדש ואין לו כיוצא בו קנה כלים חדשים
ואין לו כיוצא בהם צריך לברך יש לו כיוצא
בהם אין צריך לברך דברי ר"מ ר' יהודה אומר
בין כך ובין כך צריך לברך בשלמא ללישנא
קמא רב הונא בר"מ ורבי יוחנן ברבי יהודה
אלא ללישנא בתרא בשלמא רב הונא ברבי
יהודה אלא רבי יוחנן דאמר כמאן לא בר"מ מולא
ברבי יהודה אמר לך רבי יוחנן הוא הדין דלרבי
יהודה קנה וחזר וקנה נמי צריך לברך והא דקא
מיפלגי ביש לו וקנה להודיעך כחו דר' מדאפי'
קנה ויש לו אין צריך לברך וכל שבין קנה וחזר
וקנה דאין צריך לברך וליפלגי בקנה וחזר

דקנה וחזר וקנה דברי הכל אין צריך לברך - דהא רבי יוחנן לא
אמר צריך לברך אלא משום דלענין קנייה חדש הוא: ואיכא דאמרי
כו' מכלל דבי יש לו וקנה דברי הכל צריך לברך - דהא רב הונא
לא אמר אין צריך לברך אלא דקנה וחזר וקנה דליכא חדש כלל אכל
יש לו וקנה דליכא חדש מודה הוא תורה אור
לצריך: בין כך ובין כך - בין שיש
לו בין שאין לו הוחיל ולא קנה
הראשונים ועכשיו קנה צריך לברך:
לא כר' מאיר ולא כרבי יהודה -
דאפילו רבי יהודה לא פליג אלא
בין לו וקנה אכל בקנה וחזר וקנה
לא: דמסקא ארעא שרעון - לימ"ץ
מחמת המים והוא ליה לזבל: שהחא
מיהא רעה היא - שמחבלת תבואה
של שנה זו ומצריך ברוך ד"ן האמות:
ועל הטוב שהיה מעין הרעה - יצרך
הטוב והמטיב: מאי היא - כגון
דאשכח מניחה: שלא יסריח - הורע
אלא יקלטו ויהיה ולד ולאחר שלשה
ימים אם לא קלט כבר הסריח ואין
תפלה מועלת: שלא יהא סנדל - שלא
תתעבר אשורו ולד אחר ויהיה פוחת
לורחו של ראשון ודומה לדג של ים
ששמו סנדל הכי אמרינן במס'
גדה (דף כה): סנדל דומה לסנדל

[עירובין סב:
ב"ב ב: קדושין
ס: גיטין מה:
עד: חולין כה:
גדה נט:]

[פ"י על זה כתב רש"י
ב"ב ב: ד"ה התיבא ועי'
בכ"מ פ"י מה"ב ס"ה]

וקנה דאין צריך לברך להודיעך כחו דר' יהודה *כח דהתיבא עדיף ליה:
במכרך על הרעה כו': היכי דמי כגון דשקל בדקא בארעיה אף על גב דמבא היא לדידיה דמסקא
ארעא שירטון ושברא השחא מיהא רעה היא: ויעל המוכה כו': היכי דמי כגון דאשכח מציאה אף
על גב דרעה היא לדידיה דאי שמע בה מלכא שקיל לה מיניה השחא מיהא טובה היא: היתיה
אשתו מעוברת ואמר יהי רצון שתלד כו' הרי זו תפלת שוא: ולא מהני רחמי מתיב רב יוסף *ואחר
ילדה בת ותקרא את שמה דינה מאי ואחר אמר רב לאחר שדנה לאה דין בעצמה ואמרה י"ב שבטים
עתידין לצאת מעקב ששה יצאו מכני וארבעה מן השפחות הרי עשרה אם זה זכר לא תהא אחותי
רחל כאחת השפחות מיד נחפכה לבת שנא' ותקרא את שמה דינה *אין מוכירין מעשה נסים ואיבעית
אימא מעשה דלאה בתוך ארבעים יום הוה כדחניא שלשה ימים הראשונים יבקש אדם רחמים שלא
יסריה משלשה *ועד ארבעים יבקש רחמים שיהא זכר מארבעים יום ועד שלשה חדשים יבקש רחמים שלא
שלא יהא סנדל משלשה חדשים ועד ששה יבקש רחמים שלא יהא נפל מוששה ועד תשעה יבקש
רחמים שייצא בשלום וזו מהני רחמי והא"ר יצחק בריה דרב אמי *אישי מוריע תחלה יולדת נקבה
אשה מורעת תחלה יולדת זכר שנאמר *אשה כי תוריע וילדה זכר הכא במאי עסקינן כגון שהוריעו
שניהם בבת אחת: היה בא בדרך: ת"ר מעשה בהלל הוקן שהיה בא בדרך ושבע קול צוחה בעיר
אמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי ועליו הכתוב אומר *משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח
בה' *אמר רבא *כל היכי דדרשת להאי קרא *מרישיה לסיפיה מדריש מסיפיה לרישיה מדריש מרישיה
לסיפיה מדריש משמועה רעה לא יירא מה טעם נכון לבו בטוח בה' מסיפיה לרישיה מדריש נכון
לבו בטוח בה' משמועה רעה לא יירא ההוא תלמידא דהוה קא אויל בתריה דרבי ישמעאל ברבי
יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחד אמר ליה חמאה את דכתיב *פחדו בציון חמאים אמר ליה
*והכתיב *אשרי אדם מפחד תמיד אמר ליה ההוא בדברי תורה כתיב יהודה בר נתן הוה שקיל
ואויל בתריה דרב המננא אתנא אמר ליה יסורים בעי ההוא גברא לאתווי אנפשיה דכתיב *כי פחד
פחדתי ויאתני ואשר יגורתי יבא לי והא כתיב אשרי אדם מפחד תמיד ההוא בדברי תורה כתיב: הנכנס
לכרך: תנו רבנן *בכניסתו מהו אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתכניסני לכרך זה לשלום נכנס אומר
מודה אני לפניך ה' אלהי שהכנסתני לכרך זה לשלום בקש לצאת אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהי
ואלהי אבותי שתוציאני מכרך זה לשלום יצא אומר מודה אני לפניך ה' אלהי שהוציאני מכרך זה
לשלום וכשם שהוציאני לשלום כך תוליכני לשלום ותסמכני לשלום ותציעני לשלום ותצילני מכף
כל אויב ואורב בדרך אמר רב מתנא ל"ש אלא בכרך שאין דנין והורגין בו אבל בכרך שדנין והורגין
בו לית לן בה א"ר אמר רב מתנא אפילו בכרך שדנין והורגין בו זימנין דלא מתרמי ליה אינש דיליף ליה
זכותא ת"ר *הנכנס לבית המרחץ אומר יהי רצון מלפניך יי' אלהי שתצילני מזה ומכיוצא בו ואל יארע בי
דבר קלקלה ועון ואם יארע בי דבר קלקלה ועון תהא מיתתי כפרה לכל עונותי אמר אביי לא לימא
אינש הכי דלא לפתח פומיה לשמן *דאמר ר"ל וכן תנא משמיה דר' יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו
לשמן אמר רב יוסף מאי קראה דכתיב *כמעט כסודם היינו לעמורה דמינו מאי אהדר להו נביא
שמעו דבר יי' קציני סדום וגו' כי נפיק מאי אומר א"ר אחא מודה אני לפניך יי' אלהי שהצלתני מן
האור ר' אבהו על לבי בני אפחית בי בני מתותיה אתרחיש ליה ניסא קם על עמודא שויב מאה וחד
גברי בחד אבריה אמר היינו דר' אחא דאמר רב אחא [ב] *הנכנס להקז דם אומר יהי רצון מלפניך יי' אלהי
שיהא עסק זה לי לרפואה ותרפאני [ג] כי אל רופא נאמן אתה ורפואתך אמת לפי שאין דרכן של
בני אדם לרפאות אלא שנהגו אמר אביי לא לימא אינש הכי *דחני דבי רבי ישמעאל
*ורפא ירפא *מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות כי קאי מאי אומר אמר רב אחא ברוך רופא חנם [ד]
הנכנס [ברכות]

[יבמות קכא:
חולין מג:]

בראשית ל

[ועי' תוס' פסח דרין כב:
ד"ה ארבעים]

ויקרא יב

[למקום סג. פסח דרין ע']

משלי כח

חובב ג

הגהות הגר"א
[ה] גמ' (דל"ר אחא)
תל"מ: [ב] שם
והרפאני כי ח"ר ג"א
ורפואתך אמת (סג) תל"מ
וכ"כ כי רופא חנם אהא:
[ג] שם חנם. כ"כ וכו'
ברא"ש אכל גימט כה"ג
והנכנס חולים:

גליון השרם

גמ' כת דהתיבא כו'.
ע"י רש"י ספחים
ק"כ ע"א ד"ה להודיעך
כחו ועי' א"ר ס"י כב:
שם כל היכי דדרשת
להאי קרא בעין זה לקמן
סג ע"א: רש"י ד"ה שלא
יפא סנדל. שלא תתעבר. ע"י גדה דף כה ע"ב תוס' ד"ה קמ"ל:

לעיל יט.
כתובות ת:
ישעיה א

כ"ק סה.
שמות כה